

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Clarendon St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

No. 1,356

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 11, 1957, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Tarybinis Mėnulis Skrieja Apie Žemę; Sako Bus Paleistas Kitas

Nuo pereinamo penktadienio skrieja apie mūsų žemę tarybinis mėnulis. Jis sveria 184 svarus. Jo diametras yra 23 coliai. Lėkia 18,000 mylių per valandą greičiu, apie 560 mylių aukštyje. Aplink žemės kamuolį apskrieja per 96 minutes. Vakaris saulei nusileidus ir tytais prieš saulės patekėjimą galima matyti be žiūronų. Išduoda radio signalus, kuriuos galima sugauti trumpų bangų radijo imtuvais. Jo bangos 20 ir 40 megaciklų per sekundę.

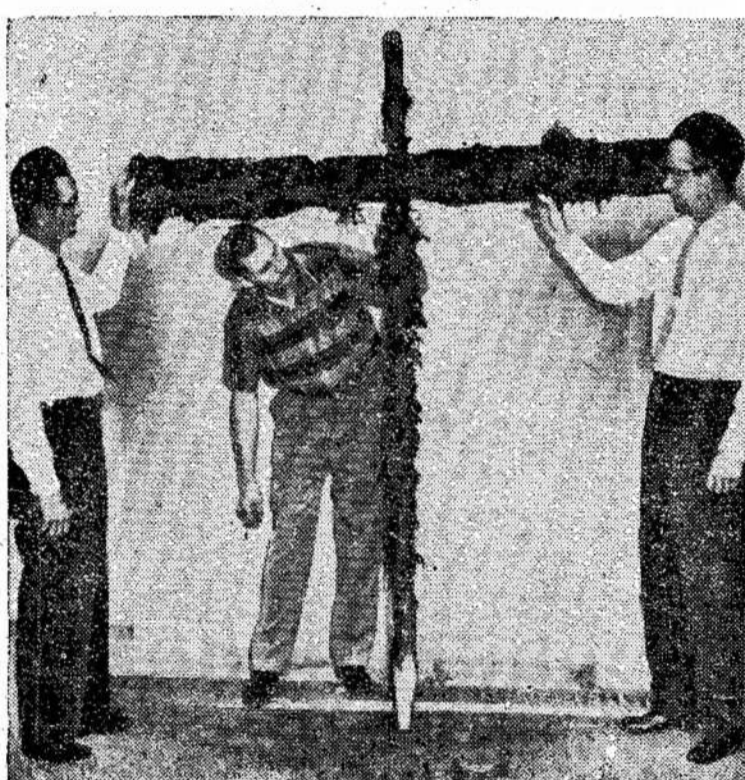
Šis tarybinių mokslininkų surprizas buvo sutiktas visame pasaulyje su didžiausiu nusistebėjimu. Buvo tikimasi, kad didesnių šalių mokslininkai ruošiasi paleisti taip vadinamus satelitus. Pavyzdžiui, amerikiečiai dažnai rašydavo, kad geofizikiniais metais bus paleisti maži mėnuliai. Bet niekas nesitikėjo šiuo laiku. O tarybiniai mokslininkai ėmė ir paleido vieną, kuris dabar krepia į save viso pasaulio, atyda.

Visų šalių mokslininkai sako, kad tai didelis mokslo atsiekimas. O tarybiniai mokslininkai teigia, kad sėkmingas mėnulio paleidimas rodo, kad netolimoje ateityje bus galima paleisti raketas į mėnulį.

Šio mėnulio paleidimas apie žemę iššaukė nemažai komentarų. Ir net politinių. Vieni teigia, kad tas įrodo tikrai, kad Tarybų Sąjunga pralenkė Ameriką mokslo srityje. Kiti sako, kad tas įrodo, jog Tarybų Sąjunga tikrai gali paleisti tarpkontinentinius sviedinius. Kiti daėina net iki to, kad sako, jog Tarybų Sąjunga galės žvalgyti visą pasaulį iš aukštųjų tybių, pagalba tokių mėnulių.

Tarybiniai mokslininkai teigia, kad šis mėnulis buvo paleistas taip sau, dėl išbandymo, neturint nieko bendra su geofizinių metų tyrimais. Trumpoj ateityj būsiąs paleistas kitas, kooperacijoj su kitų šalių mokslininkais.

Radijo mėgėjai ir astronomai raportuoja, kad tarybinį satelitą galima aiškiai

Negrų segregacijos šalininkai naudoja terorą prieš negrus. Čia matote kryžių, kokius jie degina prie negrų namų. Šiuo tarpu toks kry-

žius buvo sudegintas prie Dr. Jones namų, kad priverstus jį ištraukti savo 5 metų sūnelį iš baltųjų mokyklos, Deale miestelyje.

Sako Satelitas Yra Didis Mokslo Žygis

OTTAWA. — Dr. J. E. Keyston, OBE, Kanados Apisigynimo Tyrinėjimų Tarybos vicepirmininkas, pareiškė, kad Tarybų Sąjungos mokslininkų paleistas aplink žemę satelitas yra nepaprastas mokslinis atsiekimas, už ką turi sveikinti viso pasaulio mokslininkai.

Jis sako, kad šis satelitas yra pirmas žingsnis linkui kelionių po erdvę. Jo manymu, už 10 metų veikiausiai bus bandomos kelionės į mėnulį.

Mėnulis randasi, kaip žinia, už 250,000 mylių nuo žemės. Keliaujant po 18,000 mylių per valandą, netrukty ilgai pasiekti mėnulį.

girdėti, kada jis skrenda virš Kanados. Toronte radijo mėgėjai pagavę jo signalus keliais atvejais. Tikimasi, kad susidarys sąlygos, kada jis bus ir matomas.

Kaip ilgai jis skris apie žemę, dabar dar niekas negali pasakyti. Vieni sako, kad porą savaitių, o kiti duoda jam dar ilgesnį am-

Italijos Komunistų Partijos Atsišaukimas

ROMA. — Šių metų rugsėjo pirmą Italijos Komunistų Partija turėjo 1,817,229 narius. Palyginus su pereinamo metų rugsėjo pradžia partija neteko dešimties nušimčių savo narių.

Komunistų Partijos Centro komitetas, kuris šiomis dienomis baigė trijų dienų posėdžius, atsišaukia į narius dėti visas galimas pastangas sustiprinti savo pozicijas ir grąžinti partijai prasišalinusius dėl nesvarbių priežasčių.

Partija sako, kad jai reikia kovoti su revizionistais ir sektantais. Revizionistai nori susilpninti klasių kovą, o sektantai nerimauja dėl revoliucijos nebuvimo.

BELGRADAS. — Jugoslavijos teismas priteisė Milovanui Djilas dar 7 metus kalėjimo už slaptai iš kalėjimo išsiųstą rankraštį knygai, kuri buvo atspausdinta užsienyje.

Knyga buvo užvadinta "Nauja Klasė" ir labai šmeižė komunistinę Tito vyriausybę.

Liaudies Balso Bankete Bus Eilė Žymių Svečių

TORONTO. — Liaudies Balso 25 metų sukaktuvių banketas, kurį ruošia torontiečiai, bus nepaprastai svarbus įvykis lietuvių tarpe. Kaip atrodo, tai šiame bankete turėsime nemažai svečių ir iš kitur.

Gautas pranešimas iš Laisvės, kad laisviečiai atsiunčia atstovą. Rojus Mizara, Laisvės redaktorius ir daugelio populiarių knygų autorius, atveš amerikiečių sveikinimą.

J. Lesevičius, neseniai buvęs Tarybų Lietuvoje ir vadovavęs mūsų delegacijai,

atveš montrealiečių sveikinimus.

Teko girdėti, kad grupė rochesteriečių ruošiasi atvykti į Liaudies Balso jubiliejinį parengimą.

Mūsų artimieji kaimynai hamiltoniečiai taipgi bus su gera atstovybe. Bus gal svečių ir iš kitur.

Na, o torontiečiai ir Toronto apylinkės lietuviai, tai jau be jokios abejonės bus bankete. Torontas paėmė iniciatyvą išleisti laikraštį. Jis visuomet geriausiai jautė laikraščio pulsą. Kaip jis gali nebūti tokiose svarbiuose sukaktuvėse?

Reikia pasakyti, kad mūsų šeiminkės ruošia labai puikius pietus. Jos sako, kad visi dalyviai turi būti pavaišinti kuo puikiausiai. Ir tuo netenka abejot. Jos tai įrodė jau dau gkartų. Kas tik buvo lietuviškuose banketuose, visi žino, kad jos yra gabios virėjos.

Be to, bus ir gėrimų apetitui pakelti arba ūpui sukelti, kad būtų smagu šokti prie geros muzikos. Po trumpų ceremonijų sukaktuvėms paminėti, bus šokiai. Tik nepasivėluokit ant pietų.

Ižanga, kaip sakoma skelbime, \$5.00 asmeniui. O pasikui bus viskas veltui.

Na, reikia priminti, kad šis balius bus atnaujintoj salėj. Tokioj salėj jauku ir vaišintis ir šokti.

Vario Darbininkų Streikas Pasibaigė

MURDOCHVILLE. — Vario kasyklos darbininkų streikas, kuris tęsėsi nuo kovo mėnesio, pasibaigė. Unija pranešė, kad darbininkai nubalsavo sulaikyti streiką.

Unija, sako jos lyderis, ves kovą už pripažinimą ir toliau. Teismo nusprendis, panaikinas indžionksiną, suteikia galimybę siekti pripažinimo kitu keliu.

Kompanija atleidusi iš darbo visus streikierius. Ji nežada atleisti nei vieno skelbo. Tas gali reikšti, kad ne daug streikierių galės grįžti į savo darbus.

Windsoras Pradedą Rūpintis Bedarbiais

WINDSOR. — Čia ruošiamas masinis mitingas spalio 27 dieną tiksliu atkreipti atydą į bedarbių padėtį. Čia priskaitoma virš 13,000 bedarbių.

George Burt, UWA direktorius Kanadoje, ruošiasi įteikti vyriausybei Ottawoje raštą, kuriame išdėstys Windsorio bedarbių situaciją. Ypač jis ruošiasi rimtai pakalbėti savo rašte apie auto darbininkų bedarbių padėtį.

Visoje Kanadoje su rugpiučio 22 diena buvo 248,836 bedarbiai, užregistruoti National Employment Service įstaigose.

Tuo tarpu per 9 mėnesius korporacijos susižėrė pelno \$449,478,189. Tai 10 procentų daugiau, negu pernai tuo pat laiku.

KINIEČIAI MINĖS KINIJOS SUKAKTĮ

TORONTO. — Šio miesto kiniečiai sudarė komitetą, kuris ruošia Kinijos liaudies respublikos 8 metų sukaktį. Paminėjimas įvyks spalio 13. Broadway teatre, 75 Queen St. West, 2.20 val. dieną. Kalbės Rev. I. G. Perkins. Bus filmos, koncertinė programa. Įėjimas laisvas.

Vakare, pusė po septynių, bus banketas 123A Dundas St. W. Ižanga \$2.00. Gali dalyvauti kas tik nori.

TARYBŲ LIETUVOJ

Kanados Lietuvių Delegacijos Laiškas "Tiesos" Redakcijai

Gera ir malonu mums buvusi viešėti gimtajame krašte, iš kurio prieš 30 metų iškoti laimės už jūrų marių mus išvijo vargas ir skurdas, krašte, kurio sugrįžę tiesiog neatpažinome. Bet štai vėl atėjo atsisveikinimo valanda. Ir todėl išvykdami iš Tarybų Sąjungos, mes norime "Tiesoje" pareikšti kai kurias savo mintis.

Visų pirma turime pasibraižyti tai, kad grįžę į Kanadą bei Pietų Ameriką, mūsų delegacijos nariai galės dar drąsiau paneigti visus šmeižtus ir prasimanymus, kurių Tarybų Lietuvos adresu nesigaili kai kurie Lietuvos "patriotai" užsienyje. Mes patys savo akimis pamatėme, kokie milžiniški pasikeitimai įvyko Lietuvoje tarybų valdžios metais, kad Lietuva, įstojusi į TSRS tautų šeimą, žengia pergalių ir suklestėjimo keliu. Tik pažvelkime. Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai — tai vis miestai, kuriuos mes aplankėme išpuodingos kelionės metu, ir kuriuose buržuazijos valdymo metais tebuvo vos po vieną kitą nedidelę fabrikėlį. O dabar kas? Dabar šiuose miestuose — stambūs fabrikai, gamyklos, žmonės, aprūpintos moderniais mašinomis. Lietuva, tas kadaise atsilikęs, agrarinis Europos užkampis, patyręs skaudžias karo žaizdas ir išgydęs jas, Tarybų valdžios dėka tapo galingos pramonės kraštu.

Būdami Tarybų Lietuvoje, mes turėjome progą aplankyti aukštąsias mokslo įstaigas. Jos mums paliko neišdildomą įspūdį. Studentai gyvena puikiose bendrabučiuose, jiems nereikia mokėti už mokslą, jiems valstybė moka stipendijas, sudaro visas sąlygas tapti aukštai kvalifikuotais specialistais. Tik šiltus žodžius galime tarti ir apie Tarybų Lietuvos literatūrą, meną, o taip pat teatrų bei klubus, kuriuose lankydami mes girdėjome skambant lietuviškas dainas, aidint lietuvišką muziką, visa širdimi pajutome, kokiais tvirtais ir savitais žingsniais eina į priekį lietuvių tautos kultūra.

Mes dar gerai prisimename, ką reiškė buržuazinėje Lietuvoje susirgti žmogui, neturinčiam pilnos kišenės litų. Visiškai kitokį vaizdą pamatėme dabar. Daugybė naujų, puikių ir nepaprastai švarių ligoninių miestuose, rajonuose, gydytojai buvusiose valsčių miesteliuose, ir net kaimo gilumoje, gy-

dymas veltui — vis tai faktai, kurie rodo, kokį didelį dėmesį Tarybų valdžia skiria žmonių sveikatos apsaugai.

Teko mums pabūti ir daugelyje Lietuvos kolūkių. Ir, žinoma, mus ten be galo stebino tai, kad į kolūkiečių pirkimą atkeliauja elektra, radijas, o kai kur net ir telefonas bei vandentiekis. Kolūkiuose mes išvydome daug didžiulių, moderniškų visuomeninių pastatų, akį džiuginančių naujų kolūkiečių gyvenviečių, daug įvairios ir praktiškos žemės ūkio technikos, apie ką kaimietis mums išvykstant į svetimas šalis nė galvoti negalėjo. Tiesa, kolūkiuose, ir kaip taisyklė atsiliekančiuose kolūkiuose, teko išgirsti ir nusiskundimų. Bet mes prašome brangių savo tautiečių neišsiseisti už tai, jei mes atvirai pasakysime dar štai ką. Nusiskundimai, kiek mes pastebėjome, daugiausia yra ten, kur patys kolūkiečiai yra nedrausmingi ir be meilės žiūri į savo darbą. O apskritai dabar Lietuvos kaimuose žmonės gyvena žymiai geriau ir kultūringiau, negu mums paliekant savo gimtuosius kaimus. Ir geriau dėl to, kad nebėra dvarų, buožių ir tuo pačiu jų laukuose nugaras lenkiančių kumečių ir bernų.

Mūsų delegacijos narius nepaprastai džiugina ir tai, kad Tarybų Lietuvoje labai rūpinamasi senų architektūrinių pastatų bei bažnyčių išsaugojimu. Vadinas, kalbos, girdėtos gyvenant užsienyje apie bažnyčių griovimus Lietuvoje, — niekuo nepagrįstos kalbos, o tik tušti plepalai. Apie tai mes parvykę ir pasakysime savo tėvynainiams.

Kada išvykome aplankyti savo tėvų žemės, mums priešais snibždėjo, kad Tarybų Lietuvoje mes neturėsime galimybių susitikti su savo giminėmis, pažįstamais, aplankyti į tėvynę sugrįžusių lietuvių. Nieko panašaus. Mes kur norėjome, ten lankėmės, su kuo tik panorėjome pasikalbėti — mums buvo sudarytos visos sąlygos tai atlikti. Ir mes matėme, kad reemigrantai Tarybų Lietuvoje gana gerai įsikūrė.

Kelias dienas mes viešėjome Tarybų Sąjungos sostinėje Maskvoje. Tai miestas, kuris mus tiesiog sužavėjo savo grožiu, milžiniškomis statybomis, nepaprastai puikiais teatrais bei muziejais. Kremlius, Metro, Visasąjunginės žemės ūkio ir pramonės parodos — tai vis vietos, kurios mus neapsakomai nustebino ir paliko neišdildomus įspūdžius. Kur tik mes lankėmės, visur pajutome tarybinių žmonių nuosirdumą ir draugiškumą kitų tautybių žmonėms. Būdami Maskvoje, mes galutinai įsitikinome, kad ji ne tik Tarybų šalies širdis, bet ir viso pasaulio darbininkų ir mylinčių bei saugančių taiką žmonių širdis. Mes čia, kaip niekur kitur, aiškiai pamatėme, kaip didžiai tarybiniai žmonės myli brangiausią žmonių turtą — taiką, kaip jie, nesigalėdami savo darbo jėgų, už ją kovoja.

Baigdami mes norime karštai padėkoti visiems Lietuvos žmonėms už nuosirdų mūsų priėmimą, už tai, kad kur tik mes apsilankėme, ten buvom sutikti kaip tikri broliai, visur visur mums buvo parodytas didelis vaišingumas. To mes, brangūs broliai ir seserys lietuviai, niekada nepamiršime. O grįžę į Kanadą, Braziliją bei Urugvajų, papasakosime ten gyvenantiems lietuviams apie šviesų jūsų gyvenimą ir dar šviesesnį rytdieną.

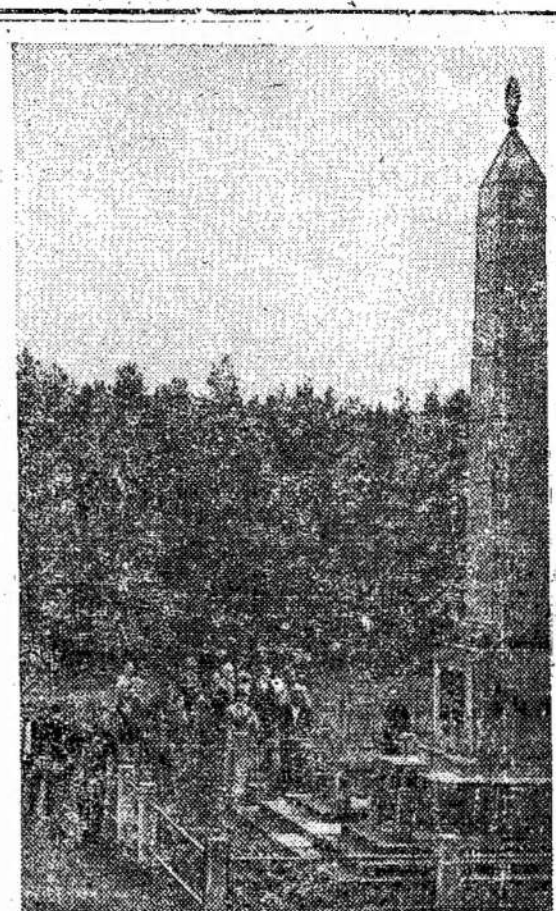
- J. Lesevičius
- Mykolas Gudas
- Kazys Meškauskas
- P. Trečiūnienė
- B. Šalčiūnas
- Antanas Sausys
- Albinas Vaišnora
- Vaitiekus Poškus
- Jonas Žiulys
- Algirdas Grinkus
- Antanas Morkys
- Vladas Savičkas
- A. Paužienė
- J. Radzevičius
- P. Pajuodis
- P. Astyla
- Stasys Kuisis
- B. Janauskienė

Statosi Savis Namus

Dešimtys Tauragės miesto gyventojų statosi nuosavus namus iš savo santaupų ir gaudami kredito iš valstybės. Būsimųjų namų savininkų, arba, kaip jie vadinasi, individualinių užstatytojų, tarpe — miesto i-

Kanados lietuviai ir juos palaikantieji Vilniaus aerostate. Prie mikrofono — delegacijos vadovas Juozas Lesevičius taria atsisveikinimo žodį.

Svečiai iš Kanados laike vėpžiūri fašistinio teroro aukų kapus Paneriuose.

apžiūri fašistinio teroro aukų kapus Paneriuose.

monių darbininkai Zalys, Šimkaitis, Ozgirdienė, Petrauskas, Spudvila ir kiti. Jie statosi namus pagal tipinius projektus žemės sklypuose, kuriuos nemokamai jiems davė rajono Darbo žmonių deputatų taryba.

Nemenčinėje neseniai kėlė įkurtuves savuose namuose, pastatytuose valstybei padedant, vietinės MTS darbininkas Volkovas, šoferis Jatkevičius, mokytojas Michalkevičius. Iš viso paėmus, individualinių namų statytojams šioje gyvenamojoje vietovėje išuota daugiau kaip 140 tūkstančių rublių paskolos.

Individualinė gyvenamųjų namų statyba tokiomis pat sąlygomis vykdoma ir kituose Lietuvos miestuose. Viso per pokario metus respublikos miestuose ir gyvenvietėse pastatyta beveik 6,5 tūkstančių individualinių namų, kurių bendras plotas sudarė 360 tūkstančių kvadratinį metrų. Vien tik penktajame penkmetėje pastatyta apie 4,300 namų. Praeitais metais į nuosavus namus persikėlė daugiau kaip

tūkstantis darbininkų ir tarnautojų šeimų. Šiomet individualiesiems užstatytojams kredituoti paskirta beveik 14 milijonų rublių. Žymiai padidintas statybinių medžiagų pardavimas jiems.

Didėja Mėsos, Pieno, Sviesto Gamyba

Tarybų šalies žemės ūkyje Tarybų Sąjungos Komunistų partijos raginimu prasidėjo masinis judėjimas už tolesnį smarkų gyvulininkystės pakėlimą. Kolūkių valstiečiai užsibrėžia tikslą — artimiausiais metais pasivyti JAV pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutiniškai vienam gyventojui. Šiame judėjime dalyvauja ir Lietuvos TSR žemės ūkio darbo žmonės. Apskaičiavę savo galimybes ir rezervus, jie nutarė padidinti mėsos gamybą 1961 metais, palyginus su 1956 metais, kolūkiuose — 5 kartus, tarybiniuose ūkiuose — 4 kartus, pieno gamybą 1960 metais kolūkiuose — 3,4 karto, tarybiniuose ūkiuose — 2,4 karto.

Toks gamybos padidinimas įgalins 1960 metais gauti po 105 kilogramus mėsos ir 1960 metais — po 630 kilogramų pieno vidutiniškai vienam gyventojui.

VARSUVOJ ĮVYKO DEMONSTRACIJOS

VARSUVA. — Čia per kelis kartus demonstravo apie 2,000 studentų ir jų palaikytojų, protestuodami prieš uždarymą žurnalo, kuris smarkiai puldavo komunistus ir vyriausybę.

Malšinant policija buvo priversta panaudoti ašarines bombas.

Pastabos

Grupė baltųjų studentų iš Centralinės Aukštojos mokyklos Little Rock mieste, Arkansas valstijoje, pasikabinę negro iškamšą, apspiaudė ją, perdūrė lazda, apspardė ir uždegė.

O vienas iš jų suriko: "O kad tai būtų tikras negras!"

Vargu galima abejoti, kad atsirastų fokijų daugiau ir įvykdytų savo laukiamą troškimą, jei nebūtų pavojaus iš ten esančios kariuomenės.

Ir tie studentai išeis mokslus, taps valstybininkais, diplomatais.

Kiek galima tikėtis iš tokių žmonių padarumo, tolerancijos?

Jei jiems nieko nereikia negras, tai tiek pat tereikia kiti.

Ir į tokių žmonių rankas gali pakliūti atominis bombų kontrolė.

J. Kardelis savo Nepriklausomajam Lietuvai stengiasi kaip išgalėdamas paiegti mūsų delegatų parvežtus gerus išpūdžius iš Tarybų Lietuvos.

Na, ką padarysi, kad tam žmogui taip norisi, kad tenai būtų viskas juoda.

Galima tik tiek pasakyti, kad noras yra vienas dalykas, o tikrovė — kitas.

Tikrovės niekas nepajėgs palaidoti jokiuose meluose.

P. Grigaitis su savo adjutantais jau 40 metų juodina tarybinę šalį ir visus kariuomenės darbininkus. Kas iš to.

Nei jis ką laimėjo, nei dėl to Tarybų Sąjunga susilpnėjo.

Vėją sėjo, vėjais ir nuėjo.

Ponia Rozeveltienė rašo, kad Tarybų Sąjungos žmonės mažai žino apie Ameriką.

Galima sutikti. Bet ar daug amerikiečių žino apie Tarybų Sąjungą?

Jei Tarybų Sąjungoje nėra Amerikos laikraščių, tai Amerikoje nėra tarybinių laikraščių.

David Beck, pagal vyriausybės kaltinimą, yra skolingas jai \$250,000 taksais.

Jeigu jis turėjo tokią sumą taksų sumokėti, tai kokios jo pajamos?

Ir štai šis vertelgė iki šiol buvo darbininkų unijos prezidentas.

O dabar, kada jis jau priverstas pasitraukti, jo vieton bus pastatytas kitas toks vertelgė.

Sakoma, kad Beck gaus iš unijos penkis \$50,000 per

Dar vienas žemės plotas atskilo nuo britų imperijos.

Vilniaus Tiesos žodis Apie Mūsų Delegaciją

Iki Pasimatymo, Brangūs Tautiečiai!

Išvažiavo namo Kanados lietuvių delegacija, viešėjusi kuri laiką savo senojoje Tėvynėje. Tai jau antroji užsienio lietuvių delegacija, aplankiusi pastaruoju laiku Lietuvą — pirmoji, kaip žinoma, buvo Urugvajaus lietuvių delegacija.

Jaudinantis buvo tos delegacijos viešėjimas. Visur, kur tik delegatai atvykdavo, jų laukė karštas sveikimas, draugiškumas, nuoširdus ir broliškas sutikimas.

Ilga yra lietuviškosios išeivijos istorija. Prieš daugelį metų, spaudžiami vargo ir skurdo, tūkstančiai lietuvių išvyko į užjūrio kraštus. Jie paliko savo tėvynę ne dėl to, kad jos nemylėtų. Ne, jie karštai ją mylėjo, bet žiauriomis carizmo, o vėliau buožių, dvarininkų ir fabrikantų viešpatavimo sąlygomis jie negalėjo užtikrinti sau žmoniško pragyvenimo sąlygų gimtojoje šalyje.

Bet ir toli nuo savo tėviškės, apgavikų išreklamuotose užsienio kraštuose, jie nerado laimingo gyvenimo. Priešingai, didžioji jų dauguma įsitikino, jog ten, kur viešpatuoja kapitalistai, visokio plauko išnaudotojai, — ten nėra laimės darbo žmogui. Supratę tai, daugelis išeivių iš Lietuvos stojo į kovotojų prieš kapitalizmą eiles. Brazilijoje ir Kanadoje, Urugvajuje ir Jungtinėse

metus. Kas nors negerai su tomis mūsų unijomis.

Amerikos Valstijose, — visur, kur tik gyvenimas nubloškė darbo žmones iš Lietuvos, jie įnešė savo garbiną ir indėlį į masių išsivadavimo kovą.

Ir visur, kur lietuviai begyventų, jie niekuomet neužmiršo savo senosios Tėvynės. Nuostabus yra Tėvynės meilės jausmas! Daugelį metų gyvendami svetimuose kraštuose, — jie vis tiek visa širdimi veržėsi į gimtąjį kraštą, neužmiršo jo, neužmiršo gimtosios kalbos, puoselėjo viltį sugrįžti į Tėvynę, karštai svajojo, kad jai išauš geresnė diena, buvo su savo broliais laimėje ir varguose, džiaugėsi jų laimėjimais, užjautė negandų metais.

Todėl nenuostabu, kad tuo metu, kada Lietuvos darbo žmonės numetė išnaudotojų jungą, tūkstančiai išeivių iš Lietuvos visuose pasaulio kraštuose karštai juos sveikino. Dar labiau suilepsnojo jų meilė savajai Tėvynei, kuri tapo laisva, kuri ryžtingai ir drąsiai ėmėsi kurti gyvenimą be išnaudotojų ir be išnaudojamųjų.

Lietuvos darbo žmonės, kurdami naują gyvenimą, tarybinį gyvenimą, yra dėkingi savo broliams svetimuose kraštuose.

Karštai sveikindami Kanados lietuvių delegaciją, Lietuvos darbo žmonės jų asmenyje sveikino visus Kanados lietuvius, visus užsienyje gyvenančius lietuvius.

Negalima nematyti, kad šilti Lietuvos išeivių jausimai savo senajai Tėvynei y-

ra rakštis akyje užsienio kapitalistams. Jiems nepatinka, kad iš Lietuvos kilę darbo žmonės sveikina Tarybų valdžią Lietuvoje, pritaria lietuvių tautos pastangoms kurti broliškoje TSRS tautų šeimoje savo laisvą komunistinę ateitį, kur kiekvienas lietuvis būtų brolis kitam lietuviui, kur lietuvis būtų brolis ir draugas kiekvienos kitos tautos darbo žmogui, kur nebūtų klasinio ir nacionalinio priešiško. Todėl užsienio kapitalistai, padedami kai kurių savo pakalikų iš lietuvių tarpo, stengiasi apšmeižti tarybinę tikrovę, apšmeižti Tarybų Lietuvą, lietuvių tautos kuriamą darbą.

Čia ypač dūksta kai kurie hitleriniai pakalikai. Išbėgę po karą iš Lietuvos kartu su hitlerininkais, jie šiandien nesibodi jokiū melu ir provokacija prieš Tarybų Lietuvą. Nėra tokio biau-raus šmeižto, kurio jie neišgalvotų ir neskleistų apie Tarybų Lietuvą, apie Lietuvos Komunistų partiją.

Tačiau visų melagių vienodas likimas: anksčiau ar vėliau jų melas išskyla aikštėn ir tada nukrypsta prieš juos pačius.

Kanados lietuvių delegacijos viešėjimas yra dar vienas ryškus to įrodymas. Kiek primelavo vykstantiems į Lietuvą kanadiečiams, ko tik jiems nepripasakojo! Juos bauginio, jiems visai apšmeižė Lietuvą, jos valdžią. Bet atvykę į Lietuvą, jie iš pirmo žingsnio įsitikino, kokie begėdiški melai buvo jiems pasakojami.

Jiems pasakojo, jog Lietuvoje viešpatuoja skurdas, o jie rado savo senojoje Tėvynėje sparčiai besivystančią pramonę, žemės ūkį. Jiems buvo meluojama, kad Lietuvoje neturi jokių sąlygų vystyti nacionalinę lietuvių kultūrą, o jie rado Lietuvoje daugybę mokyklų, mokslo įstaigų, klestinčius literatūrą ir meną. Juos jaudino tarybų valdžios ir Komunistų partijos nenuilstamas rūpinimasis darbo žmonių buitimi, jų sveikatos apsauga ir gerove. Jie atsiminėjo, kokią Lietuvą jie paliko, ir jie pamatė jos milžinišką žingsnį pirmyn Tarybų valdžios metais.

"Mes patys, — rašo jie šiandien spausdinamame savo laiške "Tiesai", — savo akimis pamatėme, kokie milžiniški pasikeitimai įvyko Lietuvoje tarybų valdžios metais, kad Lietuva, stojusi į TSRS tautų šeimą, žengia pergalių ir suklestėjimo keliu."

Be abejo, svečiai matė ir mūsų sunkumus, mūsų neišspręstus klausimus, mūsų kai kuriuos trūkumus. Jie draugiškai apie tai kalbėjo, ir tarybiniai žmonės, kuriuos Komunistų partija mo-

ŠYPSENOS

Dėl kandžių

"Jūs sakėt, kad šios kelnės yra vilmonės, o viduj raudau prisiūtą korčiukę, kur sakoma, kad medvilninės", pradėjo skustis žmogus, pirkusis kelnės.

"Ta korčiukė tenai yra, tam, kad apgauti kandis", paaiškino pardavėjas.

Turi ir kitą

Vaikinas atėjo pas merginą, su kuria sutarė eiti į teatrą. Merginą pastebė, kad ant vienos kojos raudona kojinių, o ant kitos žalia.

"Kas atsitiko, kad tavo kojinių ne vienodos?" klausia ji.

"Nieko ypatinga. Mama nupirko tokias. Turiu ir kitą tokią pat porą namie", paaiškino vaikinai.

Jis lavinasi

"Aš maniau, kad tu turi lavintis muzikos, o dabar matau, kad tu nieko neveiki", skundėsi motina sūnui.

"Aš lavinuosi".

"Kodėl gi aš negirdžiu grojant?"

"Aš lavinuosi pertraukos".

ko nepuikauti pasiekimais, o nuolat kritiškai juos vertinti, su dėkingumu sutiko kiekvieną draugišką, kritiką. Tačiau atskiri trūkumai nesukliudė delegatams pamatyti, jog Lietuva žengia pažangos keliu, jog gyvenimas joje eina geryn diena iš dienos, jog Tarybų Lietuvos darbo žmonės sėkmingai nuagai visus sunkumus.

Mūsų brangūs svečiai išvažiavo iš Lietuvos kupini pasiryžimo duoti atkirtį visiems melagių skleidžiamoms šmeižtams, papasakoti Kanados lietuviams ir visiems darbo žmonėms teisybę apie Lietuvą.

Teisybę sunku užkirsti kelią, ji prisiveržia nepaisant visų mėginimų ją iškraipyti. Tai rodo tikrovė ir pačioje išeivijoje, jos viduje, ypač toje jos dalyje, kuri išvyko iš Lietuvos po antrojo pasaulinio karo.

Ne paslaptis, kad tuo metu iš Lietuvos išvyko ir nemaža suklaidintų žmonių, kuriuos sumulkinio nacionalistinė propaganda. Dabar jie pradeda apsižiūrėti, kad suklydo. Jie dar labiau padrasinami tos aplinkybės, kad Tarybinė vyriausybė didžiavasiškai dovanoja dargi tiems, kurie savo laiku padarė nusikaltimus, jei jie išpažino savo kaltę ir nori grįžti į Tėvynę. Jie mato, jog vis daugiau žmonių grįžta namo, kur jie priimami (Pabaiga ant 12 pusl.)

Jubiliejiniai Sveikinimai

"Švyturio" Redakcija Sveikina Kanadičius Su LB Sukaktuvėmis

"LIAUDIES BALSŲ" Redakcijai ir administracijai Toronto, Kanada

Brangūs draugai,
Čia gaunamas Jūsų laikraštis susilaukia kas kartą vis didesnio pritarimo žurnalistų ir jį gaunančių adresatų tarpe.

Mes, giliai įvertiname sunkias laikraščio išleidimo sąlygas ir Jūsų didį ryžtą, susijusį su tiesos ir taikos žodžio sklaidimu užsienio lietuvių tarpe.

Todėl, minint 25-tąsias "Liaudies Balso" metines — taip svarbias visam pažangiam emigravusiųjų iš Tėvynės lietuvių judėjimui — nuoširdžiai sveikiname visą laikraščio personalą, rėmėjus ir skaitytojus ir linkime didelės ištvermės tolimesniame darbe, demaskuojant mūsų Tėvynės priešus ir skiepijant jos meilę toli nuo gimtojo krašto nublokštų tautiečių tarpe.

"Švyturio" redakcijos vardu

Alf. Bieliauskas,
Ats. redaktorius

Dėl Jubiliejinių Sveikinimų Talpinimo

Buvom manę užlaikyti visus sveikinimus su 25 metų sukaktuvėmis ir atspausdinti vienu kartu jubiliejinėje laidoje, kuri buvo planuojama ant lapkričio mėnesio, bet pergalvojus antru kartą, pasirodė, kad pirmoji mintis nėra praktiška.

Sukaktis suėjo rugsėjo pabaigoje. Jau ruošiami parengimai atžymėjimui, sukakties. Dažnai ir visur kalbama apie jubiliejinį vą. Tad bus daug tinkamiau talpinti ir visus sveikinimus ir straipsnius ryšium su sukaktuvėmis taip, kaip jie ateina. Bus daug geriau, jei viskas eis sykiu. Nebus taip monotoniška, jei raštai ir sveikinimai išsiskleis per eilę numerių.

Taigi, rašykite ir siųskite sveikinimus nelaukdami jubiliejinės laidos. Kaip tik juos gausime, tuoj ir įdėsime į Liaudies Balsą. Nekeris, kaip matėt, jau tilpo, kitai telpa šiame numeryje.

Malonu matyti, kad laikraščio skaitytojai gerai atsiliepia apie Liaudies Balsą ir sveikindami net finansiniai paremia. Jei visi ir visos suremsime pečius, nebus sunku palaikyti laikraštį ir toliau. Liaudies Balsas tebė-

Sveikinimas su 25 Metų Sukaktuvėmis

Liaudies Balso 25 metų sukakties proga, sveikinu Liaudies Balso darbininkus, bendradarbius, skaitytojus ir visus rėmėjus.

Liaudies Balsas daug pagelbėjo darbininkams apsišviesti, pažinti savo draugus ir priešus.

Liaudies Balsas patinka visiems. Gerai vedamas, žinios iš Tarybų Lietuvos ir viso pasaulio uždomauja kiekvieną lietuvi.

Mums, seniai išvažiavus iš Lietuvos, Liaudies Balsas yra mokykla gražios lietuvių kalbos. Aš ir kiti Liaudies Balso skaitytojai daug išmėkom, susipažinom su naujais lietuvių kalbos žodžiais, kurių pirmiau nebuvom girdėję.

Taipgi visiems patinka Liaudies Balso formatai, dydis, iliustracijos.

Per 25 metus materialės sąlygos pasikeitė. Reikia daugiau paramos finansiniai. Taigi, draugai ir draugės, jubiliejinių metų proga paremkime finansiniai, kiek kas išgalime. Rėmkime tam tikslui parengimus ir kitus

Prisiminus Praeitį ir Laikraščio Pasirodymą

Dvidešimt šeši metai atgal, mažas būrelis Winnipigo lietuvių, suėję į vieną mažą namelį, tarėmės kaip išleisti lietuvišką darbininkiską laikraštį. Turėjome ir iš kitų kalbinių organizacijų porą draugų, kurie mums pritarė ir prizadėjo savo kaštais išleisti pirmą numerį. Tai ukrainų ir lenkų organizacijų darugai. Buvome išsirinę ir atsakomąją redaktorį, draugą Blažaitį, kuris vėliau buvo išdeportuotas į Lietuvą už emimą pašalpos. Nutarėm parašyti laiškus į didžiąsias lietuvių kolonijas, Montreal ir Torontą, kad prisidėtų prie šio svarbaus užsibrėžimo.

Bet draugai mus klaidinimai suprato. Pirmą atsakymą gavome iš Pauliaus Stuko vardu montrealiečių. Labai mumis išbarė, vadindamas mumis sklokininkais ir pora kitų vardų. Tiesiog pašerkė mumis kaip Laisvės ir Vilnies priešus. O torontiečiai, tai nematė nei reikalo atsakyti į mūsų laišką.

Bet kuomet atėjo laikas kėlimo finansų, tai mums buvo gana sunki problema. Nes 95 procentai mūsų lietuvių dirbo po miškų ir bedarbių kempėse. Buvo sunku pasiekti. Tačiau mes pasiryžom juos pasiekti kiek-

Redakcija ir Administracija

Mylimam Liaudies Balsui

Ryšium su Kanados pažangių lietuvių savaitraščio Liaudies Balso 25 metų sukaktuvėmis, sveikinu Kanados lietuvius ir linkiu daug ištvermės ir ryžto išlaikyti laikraštį ir toliau.

Liaudies Balsas tame perijoje savo puslapiuose paklojo gražių ir pavyzdžių minčių. Jo atliktais darbais gali didžiulis mūsų broliai kanadiečiai. Abelnai, Liaudies Balsu gėrisi visa progresyvi lietuvių išeivija. Josios tarpe ypatingai argentiniečių pažangi kolonija, kurią Liaudies Balsas nuolat aplanko ir jis yra mėgiamas mūsų tarpe, dėl to, kad Liaudies Balsas nuodugnai tarnauja visai išeivijai teikdamas gražias žinutes iš tėviškės ir apibūdindamas pasaulinius įvykius.

Už jo gerus nuopelnus, per jo korespondentą argentiniečių kolonija siūnia linkėjimus Liaudies Balsui tvirtai žengti į 26-tus metus ir toliau skleisti apšvietą ir toleranciją.

Vincas Mačiulis
Argentina.

paraginkime tai daryti. Lai gyvuoja Liaudies Balsas!

R. Barauskas

vieną ir užsidėjome nemažas kvotas.

Tuom pat laiku šaukėm Montrealą ir Torontą, kad jie po tiek pat sukeltų. Pamenu gerai, kaip velionis K. Ginkus barė mane, kam mes juos šaukiame. Jų didelės kolonijos ir prie vietos, mes nepralengsime, o kuomet jie mus sumuš, bus gėda. Bet mūsų mažas būrelis pasitikėjome miškų ir kempijų darbininkais. Tikėjome, kad jie pagelbės.

Kaip dabar pamenu, tai beveik per visus vėjus mes išeidavome laimėtojais, pirmoj vietoj. Pykome ant Montrealo ir Toronto už jų nemandagų atsinešimą į mūsų išsiskaukimus. Mat per kečius vėjus jie mums nedavė atsakymo.

Mums, winnipegiečiams, padėjo Red Lake su Deedu priešakyje, taipgi Fort William. Tai buvo mūsų geriausi palaikytojai. Mes gerai vanojom Toronto ir Montrealo kailį. Mus visi remdavo, katalikai, socialistai, bepartiviai, kurie buvo lietuviškos spaudos patrijotai. Visi dalyvaudavo mūsų parengimuose, kurie įvykdavo stubose, dėl laikraščio paramos. Visi norėjome sumušti Torontą ir Montrealą.

Kuomet vėjus praedavo sėkmingai, tai draugė Ginkuvienė mus vaišindavo su šviežiu sūriu ir skania arbata. Mat dauguma mūsų posėdžių įvykdavo pas Ginkus. Velionis Ginkus buvo silpnos

sveikatos ir dažnai sirgdavo, bet kai užgirsdavo, kad mes-laimėjom lenktynes, tai sakydavo, kad jis jaučiasi daug sveikesnis ir pūsdavo dūmus iš pypkės, kaip iš kamino. Galėjai matyti jo akyse didelį džiaugsmą.

Aš matau, kad winnipegiečių patrijotizmas nei kiek nemažesnis ir šiandien, tik dabar geresnės sąlygos, negu kad buvo. Dabar turi savo svetainę, gražų būrelį gerų darbuotojų ir gana daug lietuvių, kurie gyvena vietoje, o ne po miškų kempes, kaip pirmiau.

Dabar varde savo senų draugų ir visų darbuotojų, kurie padėjo budavoti Liaudies Balsą ir išlaikyti, sveikinu su 25 metų sukaktuvėmis Liaudies Balso "štaba" ir linkiu jums, draugai, kad jūs sveikata jums tarnautų, kad Liaudies Balsas lankytų kiekvieną kampelį, kur tik brolis lietuvis darbininkas randasi. Ir kviečiu kiekvieną lietuvių, kiekvieną rėmėją, kurie rėmė iki šiolei, suremt pečius ir padėt Liaudies Balsui praveist sėkmingai vėjus, kad jis sulauktų 50 metų sukaktuvių.

J. Urbanavičius

NEW YORK. — Tarybiniai mokslininkai ketina pasiūsti valdomą raketą į mėnulį dar 1958 metais.

Tokius sumanymus iškėlę tarybiniai mokslininkai tarp-tautiniuose susiėjimuose.

Ką Ma Taryb

Zodis Dėl Pa

Ilgai lauktuvų svajonė mūsų gimtąjį vą, išvysti jo lį gyvenimą, dalinai išsipil Kanados lietu ronto, 4 iš M Vancouverio Winnipigo, H dono ir Wind. laimės apsilan nesį laiko pas sų senoje gim Tarybų Lietu lionė, kupina c ri jaudino ne ruošėmės važ tuos, kurie pa je. O kad taip do tas faktas, važiuosiant tel žodžiu girdėjo ir linkėjimai p gai Letuva. rugpiūčio 14 c trečiaadienis, p diena, bet g Montrealo lietu Dorval aerodro dėti. Nėra k prieš lipant į sveikinant, kai ir likusiųjų, re smą, iš susij veidus riedėjo buvo ir pasili minimo mome

Pagaliau 4. mūsų lėktuvas ce" pakyla ir Paryžių. Kelio to vandenyną iki Paryžiaus landų. Ten lek do 8.30 val. ryte (3.30 val. alo laiku. Mat lo ir Paryžiaus dų skirtumas, realo ir Vilniau dos skirtumo buvome dvi die tokį trumpą la teko pamatyti galima pasaky ryžius yra gan tas. Tačiau, ka pa laiką, tuoja stebėti, kad P dų paryžiai. Y delių istorinių čių su išpuošto mis gatvių, p kuriomis naud gieji. Bet kita žiaus, ir tai die moje, aiškiai m skurde. Pilna g si suskurusių, v sirengusių žmo sų, pavyzdžiui, ba Amerikos l tai, komentator tai ir turistai r ryžių neisveng

In loving memory of Ursula Zilinskas-Barauskas who passed away October 2-nd, 1937

There is someone who misses you sadly
And finds time long since you went;
There is someone who thinks of you daily
And tries to be brave and content.

Time does not heal aching heart,
This we know is true,
For twenty long years have passed
And our hearts still ache for you.

Loving you always, forgetting you never.

Sadly missed by husband
Ralph Barauskas
and
daughter Lillian Semans

Rochester, N. Y.

Ką Matėme ir Girdėjome Tarybų Lietuvoje

Rašo Juozas Lesevičius

Žodis Dėl Pačios Kelionės

Ilgai laukta Kanados lietuvių svajonė, kad pamatyti mūsų gimtąjį kraštą Lietuvą, išvyti jos naują socialinį gyvenimą, pagaliau nors dalinai išsipildė. Penkiolika Kanados lietuvių — 5 iš Toronto, 4 iš Montrealo, 2 iš Vancouverio ir po vieną iš Winnipegio, Hamiltono, Londono ir Windsorio, turėjome laimės apsilankyti, veik mėnesį laiko pasisvečiuoti mūsų senoje gimtoje tėvynėje, Tarybų Lietuvoje. Tai kelionė, kupina džiaugsmo, kuri jaudino ne tik mus, kurie ruošėmės važiuoti, bet ir tuos, kurie pasiliko Kanadoje. O kad taip buvo, tai rodo tas faktas, kad prieš išvažiuosiant telefonų ir gyvu žodžiu girdėjosį sveikinimai ir linkėjimai pasiekti laimingai Letuvą. Dar daugiau, rugpiūčio 14 d. pors buvo trečia dienis, paprasta darbo diena, bet gražus būrys Montrealo lietuvių atvyko į Dorval aerodromą mus išlydėti. Nėra ko slėpti, kad prieš lipant į lėktuvą, atsišveikinant, kaip mūsų, taip ir likusiųjų, reiškiant džiaugsmą, iš susijaudinimo per veidus riedėjo ašaros. Tai buvo ir pasilieka ilgo atsiminimo momentas.

Pagalbū 4.30 val. p. p. mūsų lėktuvus „Air France“ pakyla ir išskrendame į Paryžių. Kelionė per Atlanto vandenyną be sustojimo iki Paryžiaus truko 11 valandų. Ten lėktuvus nusileido 8.30 val. ketvirtadienio ryte (3.30 val. ryte Montrealo laiku. Mat tarp Montrealo ir Paryžiaus yra 5 valandų skirtumas, o tarp Montrealo ir Vilniaus — 7 valandų skirtumo). Paryžiuje buvome dvi dienas, todėl per tokį trumpą laiką mažai ką teko pamatyti ir ne daug ką galima pasakyti. Pats Paryžius yra gana didelis miestas. Tačiau, kad ir per trumpą laiką, tuojau galima pastebėti, kad Paryžiuje yra du paryžiai. Yra gražių, didelių istorinių pastatų, plačių su išpuoštomis krautuvėmis gatvių, puikių užėigų, kuriomis naudojasi turtinjieji. Bet kita dalis Paryžiaus, ir tai didelėje daugumoje, aiškiai matosi, gyvena skurde. Pilna gatvėse matosi suskurusių, vargingai apsirengusių žmonių (ką mūsų pavyzdžiui, Kanados arba Amerikos korespondentai, komentatoriai, diplomatai ir turistai nuvykę į Paryžių neišvengiamai turi

matyti, bet niekad spaudoje ar per radijo neraportuoja.) O kad jų vargingas gyvenimas, tai galima spręsti dar ir iš to, kad kur tik pasisuksi, tai patarnautojai tiesiog prašo „arbatpinigių“ arba, kaip mes vadiname, „tipsų“, o jei nepasiskubinai paduoti — ant krūtinės rankas susikryžiuoja maldaukite maldauja. Tiek pavirsutiniai pažvelgus galima apie Paryžių pasakyti.

Šeštadienio ryte iš Paryžiaus išskridome į Berlyną. Kelionė truko apie 4 valandas, įskaitant vienai valandai nusileidimą Frankfurte. Berlyną pasiekėme po pietų. Nusileidome vakarinėje dalyje. Čia sutvarkius pervažiavimo dokumentus, taksiiais pervažiuojame į rytinę Berlyno dalį ir nuvykome į aerodromą. Kaip paprastai, aerodromas toli nuo miesto, o jau buvo vakaras, todėl ir negrįžome į Berlyną pasivažiuoti. Berlyną matėme tik pervažiuodami. Kad ir tik pervažiuojant, Berlyne krinta į akį karo pėdsakai, visur tik griuvėsiai. Mažiau jų matyti rytinės Vokietijos Berlyno dalyje ir daugiau naujų pastatų, gyvenamųjų namų. Bent jau tą galima pasakyti, kaip vakarinėje, taip rytinėje Berlyno dalyse, apie tas gatves, kuriomis pervažiuojame.

Į Vilnių

Pagalbū sekmadienio rytas, rugpiūčio 18 diena. Ne kantriai laukiame valandos, kada lėktuvus išskris į Vilnių. Susėdome į Tarybinį lėktuvą. Pakilo jis ir po nepilnų dviejų valandų, 12.50 val. p. p. vietos laiku, jau buvome Vilniuje. Tai antra, džiaugsmo ir susijaudinimo niekad neužmirštama diena!

Ta diena buvo ūkanota, lijo, todėl skrendant žemės nesimatė. Matėme tik debesų kalnus. Net ir lėktuvui leidžiantis žemyn, visvien dar žemės nesimatė. Tik visai žemai, leidžiantis į aerodromą, kažkas iš mūsų pažvelgęs pro langą suriko: „Vilnius jau matosi!“ Pas visus žadas virto didžiausiu tytu. Lėktuvui nusileidus ant žemės ir važiuojant link stoties, nors smarkiai lyjant, pamatėme pulkas vilniečių atmaršuoją į lėktuvą mus pasitikti. Lietuvaitės merginos apsirengusios tautiniais rūbais, nešinos po bukietą gėlių priešakyje. Jūs, mielas skaitytojau, galite įsivaizdinti, kokie jausmai

numyse veikė visa tai matant ir laukiant paskutinės minutės, kai reikės išlipti iš lėktuvo ir pradėti sveikintis!..

Ir štai, mūsų kojos atstojo ant gimtosios žemės, senosios tėvynės sostinėje Vilniuje! Mus patiko valdžios ir miesto pareigūnai, mokslo ir kultūrinių įstaigų darbuotojai, fabriku darbininkai, paprasti Vilniaus gyventojai. Mergaitės apdovanojus mus lietuviškomis gėlėmis ir atlikus oficialios sveikinimo ceremonijas, prasidėjo sveikinimasis ir bučiavimasis su visais. Dar dramatiškesnį vaizdą suda-

rė, kada pripuolė prie torontietės Bronės Janauskienės jos sesutė ir brolis ir Janausko brolis iš Panevėžio, prie montrealietės Palmiros Trečiokienės sesutė ir jos sūnaus žmona iš Biržų ir torontietės Adelės Paužienės (Pajuodaitės) bei londoniško Povilo Pajuodžio brolis. Jiems visiems, žinoma, buvo dubeltavas džiaugsmas, susijaudinimas (kiti, kurių giminės nebuvo atvažiavę į Vilnių patiktį, o norėjo, vėliau susisiekti su jais telefonu, pirmiau negu juos galėjome pasiekti pasimatyti asmeniškai).

(Bus daugiau)

Krikščionių Šąskridis

SAO PAULO, Brazilija. — Čia į krikščionių demokratų tarptautinį kongresą buvo atskridę daug visokių paukščių iš įvairių kraštų. Jų tarpe rašosi du lietuviški. Tai K. Čibiras iš Urugvajaus ir VLIKO pirmininkas A. Trimakas iš Jungtinių Valstijų.

Ko jie čia suskrido? Pasak spaudos, tai svarstyti, kai kuriuos painius Pietų Amerikos valstybių klausimus, kaip partinius, taip ir kitus. Labiausiai norėta pasitarti dėl to, kad rytai yra „didžiausias priešas vakarams“, ir kad „iš tén gresia didžiausias pavojus visam pasauliui“..

Jau iš anksto kongreso rengėjai kvietė tautines mažumas dalyvauti baigiamajame posėdyje. Tas, be abejo, buvo „egzilių“ sumanymas ar, kitaip sakanč, „laisvintojų“ inspiracija. „Veiksmų“ spaudoje ir per radijo pusvalandžius šie kvietimai buvo kartojami ir „gerinama“. Girdi, „dalyvaukite kuo skaitlingiausiai, su tautiniais rūbais“, nes „to reikalauja mūsų garbė“. Bet į taip svarbų „garbės“ reikalą Sao Paulo lietuviai neregavo. Užteko keletu desėtkų pabėgėlių, kelių porų smalsuolių, neskaitant „dvasišku asabų“ bei „diplomatinio korpuso“. Tuom ir buvo parodyta lietuvių tautinė mažuma ir „garbės išlaikymo“ veiksmas.

Tie patys laikraščiai ir „radijušas“ kvietė ant 22 d. rugsėjo atsilankyti V. Zelinės gimnazijos salėn, kur A. Trimakas padarys pranešimą, kaip rengiamasi prie „Lietuvos išlaisvinimo“. Ir čionais smalsuolių teisuosidare apie 150.

Kunigas P. Ragažinskas tarė įžangos žodį išsaukdamas abudu svečius kalbėti. Pirmiausia kalbėjo K. Čibiras, kuris trumpai pranešė, kad jis ir Urugvajaus lietuvių kolonija, nors ir mažutė, sutinka su visais veiksmų planais ir glaudžiai dirba;

nors esą komunistuojančių fanatikų, bet pastarieji neturi jėgos sutrukdyti jų veikimą. Šiam baigus, buvo iššauktas A. Trimakas. Kalbėjo gana ilgai ir vis apie tą patį, kas jau anksčiau kitų „laisvintojų“ buvo kalbėta ir spaudoj rašyta. Retkarčiais pavaizdavo savo kalbą „faktais“ apie laisvės trūkumą Lietuvoje ir t. t. Pavyzdžiui, „štai, per du mėnesius buvo išvežta 5,000 lietuvių studentų Rusijon darbams“, „štai, lietuviai protestuoja ir šaltyje nenešioja ausinių kepurų vien dėl to, kad jos panašios į rusiškas“, „dabar ten viskas nususe, visi bėdauja, pusplikiai vaikšto, nes neturi rūbų, gyvena blogai... blogiausiai“. „Mums praneša per radiją kasdien apie naujus pasipriešinimus komunistų valdžiai... remiantis tais pranešimais, mes žinome, kad Lietuvos laudis laukia išlaisvinimo dienos, o ta diena jau netoli“. (Tik už kampo, kalbant hooveriškai.)

Užbaigus kalbą, kun. Ragažinskas prašė prisidėti aukomis prie „Lietuvos išlaisvinimo“. Girdi, tai bus simboliškas aukavimas ir tuomi parodysime, kad mes už Lietuvos išlaisvinimą.

Bet daugelis lietuvių paibaigos nelaukė, pakilo ir išėjo.

Dar pranešė, kad norėtų kas ko paklausti poną Trimaką. Ir pats kunigėlis pamiršo Lietuvą, susirūpino Sirija. „Kokia dabar Sirijos padėtis?“ klausia jis. Trimakas atsako, kad Sirijos padėtis bloga, nes vyriausias kariuomenės vadas komunistas, visko gali būti. Bet Amerika daro viską, kad išsaugojus taiką.

Kitą klausimą statė poetas K. Jūra apie kokią tai grupių apivenijimą. Bet atrodė, kad pats nesupratė, ko klausia. Trimakas nesupratė klausimo, nes iš jo atsakymo meko nebuvo galima suprasti. Dar kitas klausė: Kam po Lietuvos išlaisvinimo priklausys Vilnius ir Klaipėda? Trimakas atsakė, kad priklausys Lietuvai, nors yra šovinistų, kurie nori pasilikti Vilnių, kiti Klaipėdą.

Buvo statoma ir daugiau klausimų, bet menkesnės reikšmės.

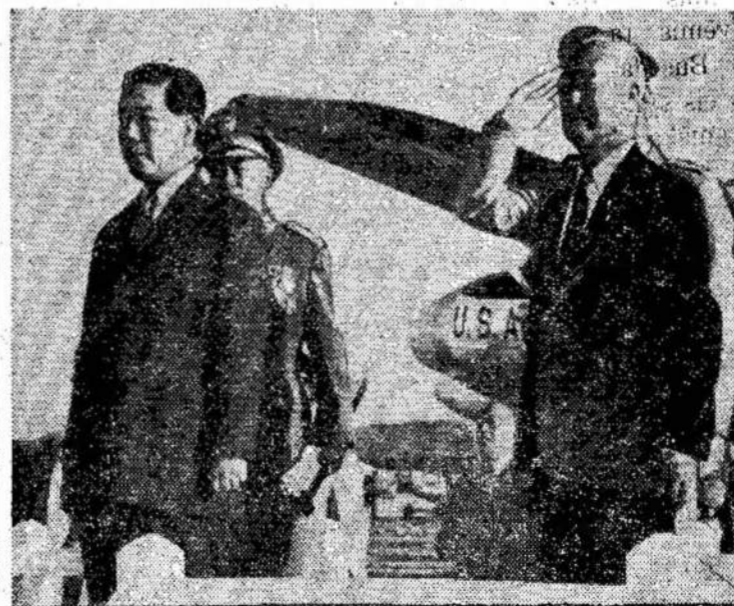
Apie pinigines aukas, Trimakas šitaip išsitarė: Visų lietuvių aukos, tai tik lašas jūroje prieš tuos piniginius reikalus, kuriuos reikią panaudoti Lietuvos išlaisvinimui. Bet lietuviai savo veikimu stovi pirmoj vietoj.

Visko išklausius nenoromis veržiasi dar vienas klausimas: Jeigu lietuvių aukos tik lašas jūroje, tai kas finansuoja šių ponų orlaivines keliones ir kitas išlaidas?

Pasirodo, kad yra šaltiniai, iš kurio visoki „egzilai“ padengia savo išlaidas. Matomai kam nors tinka šių ponaičių varinėjamos intrygos ir už tai užmoka gerus pinigus, prieš kuriuos lietuvių aukos tik „lašas jūroje“.

Brazilijos lietuviai savo pasyvumu parodė, kad nepritaria tarptautinių intrygų palaikytojams, tuomi prisidėdami prie ramesnio rytojaus ir pasaulinės taikos išlaikymo.

E. Str-s

„Savas savą pažino ir ant pietų pavadinu“. Pietinio Vietnamo prezidentas Ngo Dinh Diem (kairėje) stovi su pietinės Korėjos prez-

dentu Syngman Rhee grojant himną. Abudu tarsis dėl sudarymo antikomunistinio bloko Azijoje. Nori eiti Musolinio ir Hitlerio pėdom.

Montrealo žinios

Trumpai Apie Viską

Rugsėjo 30 dieną prasidėjo Montrealo skulptūros paroda prie McGill universiteto knygyno. Iš skulptorių, kurių kūriniai bus išstatyti, rodos yra vienas lietuvis, kaip išrodo iš pavardės, Romualdas Bukauskas.

Montrealo Finansų departamentas praneša, kad 80 namų ir 25 sklypai bus parduoti gruodžio 2 dieną už tai, kad takai neužmokėti.

Platesnių žinių galima sužinoti pas miesto šerifą.

Numato sukelti \$10,000 aukomis pienai dėl vaikų, einančių į mokyklas. Darbą pasiėmė Canadian Progress Club of St. Laurent.

Taigi, tokioje turtingoje šalyje reikia prašinėti aukų dėl pieno vaikučiams.

Balsavimo dienoje Montrealo majoras manė pastatyti 500 ekstra pagalbininkų policijai, kad neįvyktų riausių bei kitų nemalonumų.

Spalio 3 dieną prasidėjo britų 18-to šimtmečio aliėjinių piešinių paroda, kuriai vadovaus Montrealo Museum of Fine Arts.

Montrealiečiai pirmieji pamatys 86 paveikslus, kurie nebuvo dar išstatyti Kanadoje. Tik trumpai buvo rodomi Londone, Anglijoje.

Du Montrealo konslieriai teisinga policijos viršininką Langlois. Girdi, bereikalo

puola jį miesto majoras ir pirmininkas Des Marrais.

Esa norima įstatyti jo vieton savo draugą.

Tas visiems yra žinoma. Kova už vietas tęsiasi visuomet.

Ar žinote, kad Montrealas 1891 metais turėjo tik 219,616 gyventojų. Kad Lachine kanalas pradėtas kasti 1818 metais ir buvo užbaigtas 1824 metais.

Montreale atsiranda daug pakvaišėlių, kurie gazdina tėvus, kuomet pamato jų vaikus kur toliau nuo namų žaidžiant.

Per telefoną praneša, kad jų sūnus ar duktė "kidnapping" ir kankinama labai žiauriai. Tėvai, aišku, labai išsigasta.

Policija bando susekti piktadarius.

Lachine kanale atrado ant rą lavoną prieplaukos darbininkų, kurie dingo praėjusią savaitę.

Mirties priežastis neaiški.

Praėjusį savaitgalį Montrealo 10 žmonių prarado gyvybę. Dauguma auto nelaimėse.

Federalis viešųjų darbų departamentas davė \$96,290 dėl pastatymo naujos pašto stoties ant Sherbrooke ir Prince Albert kampo. Stotis bus baigta 1958 metais.

Jack ir Irene Chagette (Kavaliūtė) susilaukė dukters. Motina ir naujagimė jaučiasi O.K., o Kavaliėnė

išvažiavo į Jungtines Valstijas pamatyti ir pasidžiaugti anūke.

Jeane ir Rany Novlen (Petronytė) susilaukė sūnaus. Abu O.K.

Montrealo katalikų mokyklų komisija pasiuntė Kvebekan reikalavimą, kad pakeltų priemiesčių namų vertę taip, kad sulygintų su miesto, nes priemiesčiai skriaudžia miestą mokyklų išlaikyme.

Montrealo vaikų ligoninė sulaukė ligonių lankymą nekuriam laikui.

Prisibijoma, kad nepersimėstų į ligoninę influenza.

Bell telefono kompanija praneša, kad manoma panaikinti "long distance" tarp Montrealo ir Chambly, Point Claire, Rosemare, St. Bruno, Ste. Genevieve, de Pierreford, St. Philip, St. Rose, Terebōnne, Varennes ir St. Eustache.

Bet tuo tarpu norima ir mokestį pakelti už naudojimąsi telefonu.

Dr. Roger Foley, provincijos epidemologas, šaukia miesto ir ligoninių medikus ir sveikatos departamentą viršininkus dėl pasitarimo epidemijos klausimu.

Montreale taip vadinama aziatiška influenza nusinešė tris gyvybes.

Joseph Dumont, medžių atsodinimo viršininko pagalbinkas, pranešė, kad šiemet pasodins 500 medžių ant Mount Royal kalno.

Jis mano, kad per porą metų visa žemutinė dalis kalno bus paversta gražiu parku.

Už merginos sužeidimą, teismas priteisė Richardui Foley, kad jis sumokėtų sužeistajai \$26,000. Mergina sužeidė jo sūnus 18 metų, automobilium, kurį jis buvęs pasiėmęs be tėvo žinios.

V. Rasimavičienė turėjo operaciją. J. Valinčius ir P. Pakšys sunkiai serga ir visi trys randasi General ligoninėje. Nuo savęs linkiu jiems greitai pasveikti.

Surinko Montrealietis

Kaip Verčiasi Tarybų Lietuvos Kolūkiečiai

Rašo M. Gudas

Vienas iš delegatų, kurie lankėsi Tarybų Lietuvoje

Rugpjūčio 25 dieną iš Palangos išvykome apžiūrėti apylinkę. Nuvykom į Kretingos rajono Dešimtmečio vardo kolūkį, kur įvyko tradicinė derliaus nuėmimo šventė. Grojant dviem skirtingų uniformų orkestram ir skambant iškilmingam maršui, kolūkiečiai sutinka delegaciją su duona ir druska, o tautiniais rūbais pasipuošusios jaunos kolūkietės įteikia visiems svečiams gėlių puokštes. Ir čia vyksta sveikinimai ir kalbos.

Už keletos minučių, mūsų dėmėsį pertraukia artėjančių raitelių vora ir ažuolo

vainikais bei berželiais pasipuošę pilni kolūkiečių vežimai. Tai į LTSR Dešimtmečio vardo kolūkį atšvesti derliaus šventės atvykstantieji "Piliakalnio" kolūkiečiai. Orkestras groja maršą. Prajoja raiteliai, persijuosę rankšluosčius per pečius, pravažiuoja vežimas su tradicine "Žemaičių Mare" ir jos palyda su karnavalinėmis kaukėmis. Visa tai mus labai domino. Paskiau sekė geriausiai pasidarbavusiems kolūkiečiams įteikimas dovanų: laikrodžiai, portfeliai, rankinukai (puršes). Paskiau žiūrėjome kolūkiečių saviveiklininkų pasiro-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montrealo. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

dymo ir šokių, kuriuos ir mes delegatai šokome.

Čia noriu kiek plačiau pa informuoti apie Dešimtmečio vardo kalūkį.

Kolūkis turi 2,700 ha žemės. Tame tarpe 1,124 ha ariamos. Čia laikoma 305 galvijai, tame skaičiuj 113 melžiamų karvių; 202 avys, 450 kiaulių, 165 arkliai ir t.t.

Kolūkiečiams šiemet už darbdienį numatoma išduoti po 2.5 kilogramo grūdų ir po 4 rublius pinigais.

Jei buržuaziniais laikais kaimo žmogus apie motociklą ne svajoti negalėjo, tai dabar juos turi kolūkiečiai: Žilinskas, Simaitis, Petryla ir kiti. Nėra kiemo, kuriam nebūtų dviračio. Kolūkyje naujai pastatytos dvi didžiulės tipinės karvidės, 1 kiaulidė, statomi kiti visuomeniniai namai. Kolūkis turi savo klubą, biblioteką; jo ribose yra septynmetė mokykla, saviveiklininkų būrelis; kolūkis turi 3 sunkvežimius ir keletą lengvųjų mašinų.

Taipgi, draugės ir draugai, aš noriu jus čia dar supažindinti kiek smulkiau su vienu iš pavyzdžių ir puikiai susitvarkiusių kolūkių, į kurį aš patekau visai netikėtai.

Vaziavau į Šilalę aplankyti gimines. Nebeapsiekėm Šilalės. Ir kad ta diena neuneitų veltui, su manim važiuojo drg. J. Olekas pasiūlė man užsukti aplankyti ir susipažinti su kolūkiu.

Nuvykę į raštinę, radome 4 merginas dirbančias. Tai zootechnikės, kurios veda visą kolūkiečių apskaičiavimą. Šiam Priekulės rajono Stalino vardo kolūkiui vadovauja pirmininkas agronomas drg. Višinskis Zigmas. Kolūkis yra vedamas labai gerai, puikiai sutvarkytas, laukuose derlius užaugintas geras, kukurūzų laukai žaliuoja 6-7 pėdų aukščio. Visa tai eis silosui, gyvulių pašarui. Taipgi parodė šutintuvus bulvių ir vietas, kur apie 200 tonų bulvių šutinama ir padedama dėl žiemos gyvulių pašarui.

Apžiūrėjau karvių bandas ir kalbėjusi su melžėjom, kurios nešė kibirus pieno ir pylė į betonus išvežimui į pienines. Juodmargės karvės gražios, riebios ir pieningos. Šiame kolūkyje dirba kaip zootechnikas Ra-Gutskas Jonas, kuriam tenka kreditas už gyvulių sveikatingumą. Pastatytos kiaulidės moderniausiai, kurių sienos ir lubos išbaltintos, o prie kiaulidžių darbininkams baigus darbą karšto vandens maudynės ir poilsio kambariai. Taipgi, aš noriu čia jums pateikti skaitlines, kaip auga kas metai šis kolūkis.

Priekulės rajono Stalino vardo kolūkiečių ekonominiai rodykliai:

Pagaminta mėsos 1954

Spalio 11

metais 21 ce
skaičiuje kiar
nerių), 1955
meriai (tame
lienos 19 cnt
31 cnt. (tame
lienos 24 cnt
tais per pirr
cnt. (tame sl
nos 24 cnt.).

Gauta pi
1954 metais
1955 metais
1956 metais
šimet per pu
rų.

Gauta kiau
1954 metais
84, 1956 met
per pusmetį
Gauta vilnų
1954 metais 2.6 kl
2.8 klg., o š
metį 1.4 klg.

Grūdinių
iš ha centne
tais buvo 9.0

Siuntini

Siur

Taipgi pr
publikas.
odos, ir k
Atdara

Siųskite S

S
314 BA

Siunčiame
mais
Siuntiniai
Pas m

Atd
Išsk

DOME

Gal tu
kuriems re
siųsdami sv
telefonuoti
Mes dabar

Taipgi tur

D
1147

LE. 6-21

metais 21 centneris (tame skaičiuje kiaulienos 16 centnerių), 1955 metais 27 centneriai (tame skaičiuje kiaulienos 19 cnt.), 1956 metais 31 cnt. (tame skaičiuje kiaulienos 24 cnt.), o 1957 metais per pirmą pusmetį 24 cnt. (tame skaičiuje kiaulienos 24 cnt.).

Gauta pieno iš karvės 1954 metais 2,809 litrai, 1955 metais 2,245 litrai, 1956 metais 2,802 litrai, o šiemet per pusmetį 1,450 litru.

Gauta kiaušinių iš vištos 1954 metais 76, 1955 metais 84, 1956 metais 92, o šiemet per pusmetį 56.

Gauta vilnų iš vienos avies 1954 metais 2.5 klg., 1955 metais 2.6 klg., 1956 metais 2.8 klg., o šiemet per pusmetį 1.4 klg.

Grūdinių kultūrų derlius iš ha centneriais: 1954 metais buvo 9.06, 1955 metais

9.64, 1956 metais 12.6, o šiemet tikimasi gauti 15.

Išduota už darbadienį grūdų kilogramais: 1954 metais po 2.5, 1955 metais po 2.5, 1956 metais po 3.5 ir šiemet bus išduota po 3.5 kilogramo.

Išduota už darbadienį pinigais: 1954 metais po 4.7 rublio, 1955 metais po 7 rublius, 1956 metais po 7.5 rublio, o šiemet bus išduota po 10 rublių.

Kolūtkio piniginės pajamos iš augalininkystės buvo: 1954 metais 127,560 rublių, 1955 metais 130,862 rubliai, 1956 metais 254,863 rubliai, o šiemet bus dar daugiau.

Iš gyvulininkystės: 1954 metais 699,555 rubliai, 1955 metais 696,390 rublių, 1956 metais 754,004 rubliai. Šiemet per pusmetį 395,197 rubliai.

Kolūtkis turi žemės 1,536

ha, tame skaičiuje 798 ha ariamos.

Stambių raguočių 382 galvas, tame skaičiuje 161 melžiamą karvę; kiaulių 335, tame skaičiuje paršavedžių 53; avių 785, tame skaičiuje 90 veislinių; paukščių 1,845, tame skaičiuje 495 vištos.

Nuo 1957 metų sausio 1 dienos iki 1957 metų rugpjūčio 1 dienos primelžta pieno 294,767 klg. Vidutiniai iš kiekvienos karvės po 1,830 klg.

1957 metais iki rugpjūčio 1 dienos nupenėta 168 bekonai ir iki metų galo bus dar nupenėta 160 bekonų (skaitant po 100 klg. kiekvieną bekoną).

Taip, kad visi kolūkiečiai gyvena pasiturinčiai. Turi gerus butus ir juose radijo priimtuvus.

Tačiau negaliu pamiršti supažindinti jus su Lietuvos žuvininkais.

Priekulės rajono komiteto sekretorius drg. Alginskas mus nuvežė į žvejų kaimelį, kurie pragyvena vien iš žvejybos. Tą dieną nevyko žuvaltvei, nes buvo labai didelis vėjas ir jie išėjosi. Sakė, kad vakar buvo sugavę vien tik ungurių tris tonas.

Jie sakosi, kad gerai gyvena. Ir galima tikėti, kad tiesa, nes liūdiąja tos vaišės, kuriomis jie priėmė mus.

Paieškojimai

Paieškau pusbrolius Joną ir Antaną Uogas, sun. Kazimiero, pirmiau gyvenusius Chicagoje, USA.

Labai prašau atsiliepti šiuo adresu:

Lithuania, USSR,
Klaipėda,
Girulių gyvenvietė,
Druskininkų g. Nr. 2
Jocienė-Zibaitė Ona

Aš Gaižutienė Veronika, duktė Antano, labai prašau per šį laikraštį paieškoti mano sūnaus. Mano sūnus Gaižutis Antanas, gimęs 1924 metais, Gaškonių kaime, ir laike antrojo pasaulinio karo pasitraukė. Mano adresas:

Lithuania, USSR
Ukmergės rajonas,
Lyduokių paštas,
Paškonių kaimas,
Gaižutienė Veronika

Paieškau dėdę Kazimierą Lengvą, seniau gyvenusį JV, Philadelphijoje. Prašau atsiliepti ar žinantieji pranešti:

A. Lukaitytė-Baltajienė
Radviliškio rajonas
Pašuvio paštas
Dargailių kaimas
Lithuania, USSR

Siuntiniai! iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus
Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainiska Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų.

Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti
Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelų, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak.
Išskyrus Sekmdienius ir pirmadienius

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"
LE. 6-2139 Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEGE: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiūsti savo siuntinius, galite juos prisiūsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmdieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

Neprilygstama Kelionė

18,000 kilometrų per 24 valandas ir 36 minutes

I savo pirmąjį reisą per Atlanto vandenyną mūsų lėktuvas išskrido rugsėjo 4 dieną 7 valandą 45 minutės ryto.

Lėktuvo salone keleiviai skaito laikraščius, žurnalus, juokauja. Vyksta ir dalykiniai pasikalbėjimai. Patiekiami pusryčiai.

Keleivių salone visi susidomėję stebi, kaip greitai keičiasi valstybinės sienos. Štai tik ką matėsi Varšuvos bokštai, o po dviejų valandų trylikos minučių mūsų lėktuvas jau viršum Berlyno.

Nustatę ryšį su Londonu, sužinojome, kad oras gerėja, nors Anglijos sostinė tebegaubia rūkai. Iš tiesų, jau artėjant prie salos, viršum La-Manšo, mus sutiko viską dengias tankus šydas. Maždaug 11 valandą ryto pasirodė Anglijos krantai, Oras čia geras.

11 valandą 34 minutės Maskvos laiku "TU-104-A" jau riedėjo betoniniu centrinio aerodromo takeliu. Pirmasis kelionės etapas truko tris valandas devynias minutes.

Mes ketinome praleisti Londone pusantros valandos, o ištikrųjų galėjome išskristi tik po dviejų valandų penkiolikos minučių. Užtrukome dėl formalumų, susijusių su tarybinių piliečių buvimu užsienio valstybėje.

Viršum Atlanto

I Atlantą mes įskridome 11,000 metrų aukštyje. Vandens nematyti, tik kartais pro debesų properšas šmėsteli tamsiai švininis vandens paviršius. Bet netrukus prasiskleidžia šydu aprauktas horizontas, ir mes atsiduriame viršum Islandijos.

16 valandą 35 minutės Maskvos laiku mes jau Keflavike. Antrą 1960 kilometrų etapą nusukridome per 2 valandas 35 minutes.

Mes nutūpėme amerikiečių karinės aviabazės teritorijoje. Pirmieji mus sutiko visur esantieji fotokorespondentai. Jie gulėjo išilgai nutūpimo-pakilimo aikštelės, nutaikę į mus savo fotoaparatus objektyvus. Pasitinkančiųjų tarpe buvo daug karininkų, islandų lakūnų, kurie apibėrė šimtais klausimų apie mūsų lėktuvą. Širdingai mus pasveikino tarybinės kolonijos atstovai.

Keflavike taip pat ketinome išbūti pusantros valandos, bet teko užtrukti išties keturias. Mat, kitas mūsų sustojimo punktas — Gus-bėjus Kanados pusiasalyje Labradoro — uždelsė pranešimą.

Kai kurie užsienio laikraščiai, pasinaudodami šiuo priverstiniu stovėjimu, vėliau pranešė, kad "iš Maskvos skridome dvidešimt dvi valandas". Matyt, iš anksto buvo stengtasi mums sutrukdyti laiką, pagal iš anksto sudarytą tvarkraštį atvykti į Niujorką ir tuo pačiu norėta susilpninti įspūdį, kurį padarė Vakaruose "TU-104-A" skridimas. Iš tikrųjų, neskaitant nutūpimų ir priverstinio užtrukimo aerodromuose, mūsų lėktuvas nusukrido kelią nuo Maskvos iki Niujorko — 8,900 kilometrų — per 13 valandų 29 minutes.

Kai Maskvoje Tamsu

20 valandą 50 minučių mes vėl pakilome į orą. Be anglų palydovų lėktuve atsirado Kanados oro šturmanai Edvardas ir Stiueris.

22 valandos Maskvos laiku. Maskvoje jau seniai tamsu, o mes skrendame apšviesti ryškių nusileidžiančios saulės spindulių. Jūra čia pasirodo, čia vėl dingsta. Bet štai debesys išsisklaido, ir po sparnu atsiveria neužmirštas vaizdas: jūra plaukia žydrūs aisbergai, žėrėdami saulėje savo viršūnėmis. Oras mums nepalankus. Pučia smarkus priešingas vėjas — iki 150-

200 kilometrų per valandą, matomumas ribotas. Tačiau, praskridus Grenlandiją, Kanados šturmanai nustato ryšį su Gus-bėjumi. Oro prognozė palanki. Gus-bėjus priima.

Aerodrome mus gerai pasitiko. Aviabazės vadovybė parūpino vakarienių ir naktinę, manydama, kad sunkus reaktyvinis lėktuvas naktį neskris. Atkaklus noras keliauti toliau jiems buvo staigmena. Ir po pusantros valandos, 2 valandą Maskvos laiku, lėktuvas pakilo Kanados žemę. Dabar lėktuvą vairuoja Borisas Bugajevas. Turime naujus vadovus — amerikiečius kapitoną Renedžerį, bortradistą Robinzoną ir šturmaną Dabsoną, kalbantį rusiškai.

Šį kartą užklupo smarki audra. Amerikiečių lakūnai būkštavo, kad lėktuvas pateks į debesų susikaupimą. Bet mūsų "TU-104-A" palieka debesis apačioje, lengvai pakildamas į didelį aukštį. Kai jis pasiekė 13,300 metrų, kapitonas Renedžeris sušuko:

— Ol-rait!

Ir paklausė:

— O dar aukščiau galite?

— Prašau! — atsakė Bugajevas ir padėjo rankas ant dujų sektoriaus svertų.

— Ne, ne, nereikia! — sumosavo Renedžeris rankomis ir pridūrė:

— Labai geras lėktuvas.

Jo negalima sulyginti su jokių pasaulyje esančiu. Tai vis vien, kaip persėsti nuo

arklio į automobilį.

Dar nespėjome prasilenkti su vienu audros frontu, kai priešais atsirado kitas. Pakeliui į Niujorką pamatėme didingą šiaurės pašvaistę. Bet sutrikimai aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose vėl atsiliepė radijo ryšiams. Tik artėjant prie Niujorko mums pavyko atstatyti ryšį su Žeme ir sėkmingai nusileisti Makgairo kariniame aerodrome.

Atakuoja Korespondentai

Nors buvo naktis ir lijo, bet mus apspito apie 200 korespondentų.

Pasižiūrėti tarybinio reaktyvinio lėktuvo atvyko daug žymių Amerikos inžinierių, stambių aviacijos bendrovių aviastatytojai ir jų tarpe žinomas reaktyvinių lėktuvų konstruktorius Severskis. Dvi dienas jis apžiūrino oro laivą, o paskui apie A. N. Tupolevą, kurį gerai pažįsta, ir apie "TU-104-A" pasakė:

— Koks auksinis protas... Kaip protingai viskas apgalvota... Tai nuostabi mašina: jos motorai yra dvigubai galingesni, negu viskas, ką mes dabar turime... Rusai bent 2-3 metais aplenkė Ameriką lėktuvų statybos srityje.

I Gimtine

Rugsėjo 7 dieną 13 valandą 30 minučių Maskvos laiku buvo duotas startas grįžti atgal. Mūsų lėktuve atsirado keturi keleiviai — Tarybų Sąjungos piliečiai; grįžtantieji į Tėvynę. Kelias atgal į Maskvą truko iš viso 11 valandų 7 minutes, vidutinis lėktuvo greitis siekė apie 800 kilometrų per valandą, o ruože nuo Makhairo iki Gus-bėjaus skridome iki 1,070 kilometrų greičiu.

Rugsėjo 8 dieną 9 valandą 10 minučių mes nutūpėme Vnukovo aerodrome, gimtojoje žemėje.

Pirmasis reaktyvinio keleivinio lėktuvo skridimas į JAV atliktas. Tarybų Sąjungos civilinė aviacija įrašė į savo istoriją naują ryškų puslapį. 18,000 kilometrų į abu galus "TU-104-A" nusukrido per 24 valandas 36 minutes.

Milžiniškas Suolis

Prieš 20 metų Valerijus Čkalovas lėktuvu "ANT-25" atliko neprilygstamą skridimą Maskva - Vankuveris (JAV), nusukridęs 9,130 km per 63 valandas 16 minučių. Vidutinis skridimo greitis buvo apie 150 km. (Pabaiga ant 12 pusl.)

Nuo Spalio 15 d. iki Gruodžio 31 d.

Liaudies Balsas

Minėdamas 25 Metų Gyvavimo Sukaktį Skelbia

Jubiliejinį Vaju

Gavimui bent 150 naujų skaitytojų
Atnaujinimui visų esamų prenumeratų
Sukėlimui \$5,000 savaitraščio paramai

Prašome visus Liaudies Balso skaitytojus ruoštis dalyvauti vajuje. Turintieji progą dabar pradėti vajuos veiklą prašomi darbuotis ir gautas aukas ar naujas prenumeratas prašome prisųsti administracijai. Nuo dabar gautos aukos, jubiliejiniai pasveikinimai, naujos ir atnaujintos prenumeratos bus kredituojama vajininkams bei rajonams.

Liaudies Balso jubiliejinė padidinta laida bus išleista lapkričio mėnesį. Visi raštai ir pasveikinimai taikomi jubiliejinėi laidai turi pasiekti Liaudies Balso raštinę iki lapkričio 1 d.

Prašome pasirūpinti, kad kuo daugiau Liaudies Balso draugų ir draugių bei visos pažangios organizacijos dalyvautų Liaudies Balso jubiliejaus paminėjime.

Liaudies Balso
Redakcija ir Administracija

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykite Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W.

Toronto

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kukų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Torontiečių Kronika

Mirė Povilas Žiurba

Pabuvęs ligoninėje kelias dienas mirė Povilas Žiurba, sulaukęs apie 69 metų amžiaus.

Velionis buvo ukrainų kilmės, bet jis visuomet laikėsi prie lietuvių šalės ir priklausė prie Sūnų ir Dukterų Draugijos. Jis buvo vedęs su lietuviu. Žmona buvo mirus keli metai atgal.

Laidotuvėmis rūpinosi jo brolis ir Sūnų ir Dukterų Draugijos pirma kuopa.

Susiziedavo

Spalio 5 dieną susiziedavo Helen Berlinskaitė, G. ir S. Berlinskų dukrelė, su J. Daidžiok (Didžioku), J. ir K. Didžiokų sūnum, iš Hamiltono.

Vestuvės įvyks sausio 18 dieną, 1958 metų.

Linksmų jiems vestuvių Reporteris

VILNIAUS TIESOS ŽODIS APIE

(Atkelta nuo 5 pusl.) draugiškai, kur jiems sudaromos visos sąlygos dirbti naudingą ir ramų darbą. Kaip tikra motina sutinka Tarybų Lietuvai kiekvieną dorą lietuvių, kuris po ilgų klajojimų pasiryžta grįžti į Tėvynę. Tuo iš savo patyrimo vis labiau įsitikina lietuvių užsienyje ir jie labiau grįžta į Tėvynę. O tie, kurie dėl tų ar kitų priežasčių nenori ar negali grįžti,

Akių ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6100
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Liaudies Balso 25 Metų Sukakties Jubiliejinis Banketas

Šeštadienį, Spalio 12 d.

Puikioj Lietuvių Salėj

160 Claremont St.

Bankete numatoma turėti svečių. Bus pasakytos vakaro dvasiai atitinkamos kalbos.

Karštų valgių vakarienė — užsigėrimai

Šokiams grieš geras orkestras

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

Pradžią 6.30 val. vak. Įžanga \$5.00

Tikietus prašome įsigyti iš kalno pas platintojus. Taipgi juos bus galima įsigyti ir prie durų.

Banketo rengimui vadovauja KLLD Toronto Kuopa

vis labiau siekia stiprinti bendradarbiavimą su savo Tėvynę.

Tai pasireiškia tarp kita ko ir inteligentijos sluoksniuose. Vis daugiau atsiranda kūrinių inteligentijos atstovų, kurie, patys gyvendami užsienyje, stengiasi, kad jų kūriniai pasiektų Lietuvos darbo žmones. Tarybų Lietuvos darbo žmonės yra, buvo ir bus budrūs savo priešams ir visuomet mokės suprasti bet kokią klaidą, bet jie yra įsitikinę, jog kiekvienas patriotinis lietuvių kūrinys, kur jis bebūtų sukurtas, priklauso lietuvių tautai ir kiekvieną nuosirdų mėginimą bendradarbiauti kultūros srityje jie visuomet yra pasiryžę paremti ir sveikinti.

Broliškoje Tarybų Sąjungos tautų šeimoje, kaip lygi su lygiais, lietuvių tauta žengia materialinės ir dvasinės savo kultūros spartaus vystymo keliu, ir Tarybų Lietuva vis labiau ir labiau trauks į save ir tuos lietuvius, kurie yra už mūsų Tėvynės ribų.

Todėl paliekantiems mus broliams iš Kanados mes nesakome "sodie", o mes sakome jiems: — Iki pasimatymo, brangūs tautiečiai. Tegu stiprėja ir teklesti mūsų bendradarbiavimas Lietuvos labui, viso pasaulio lietuvių labui, darbo žmonių draugystės vardan, taikos vardan.

NĖPALYGINAMA KELIONĖ

(Atkelta nuo 11 pusl.)

per valandą, o didžiausias aukštis — 6,000 metrų. Po trijų savaitių M. Gromovas taip pat transportiniu lėktuvu "ANT-25" antrą kartą

M. W. Kellermann

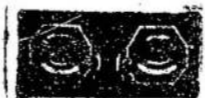
ADVOKATAS

12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniui.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

nuskrido nenutūpdamas iš Maskvos į JAV 10,200 kilometrų per 62 valandas 17 minučių, vidutiniu 165 km per valandą greičiu. Palyginę mūsų ir šios oro trasos pionierių skridimus, akivaizdžiai matome, kokį milžinišką šuolį į priekį padarė tarybinė aviacija.

P. Michailovas

Tarybų Sąjungos Didvyris,

Civilinio oro laivyno Transporto aviacijos valdybos skridimo skyriaus viršininko pavaduotojas, igulos narys.

DENVER. — Atleido iš darbo Harry Stine, raketų inžinierių, dirbusį prie Titan raketų Martin kompanijoje.

Atleistas už tai, kad jis pakritikavo Amerikos politiką.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Toronte ir Priemiesčiuose
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai